

Pentru Roman's a Strada 24
pre anu intreg . . . 14 fl. v. a
- jumetate . . . 7 fl. v. a
- trei lune . . . 3 fl. 50 c

DIURNALU POLITICU SI LITERARIU

Scrisori nefrancate și corespondințele anonime nu se primesc. Scriptele nepublicate se vor arde.

Pentru inserțiunea publicațiilor vor
 să se răspunde 6. cruciei de lină. —
 Unu prin singurătatea costă 10 ex. x.

00. dd. ce sunt în restanția cu prețului de prenumerațiune alu semestrului ce decurge, sunt rogați a si-rafuî sorcotelele.

Pest'a 26. jun. 8. jul. 1865.

cerca la tipăritura oficială n'a apărut încă denumirea contelui Belcredi de ministru de stat, se crede că în asta privința se ivira pe deocumene. Faima'n la candidația de ministru de stat și pe președintele casei boierilor senatului imperial principele Auersperg, care însă se vedii îndemnată la demniti candidaturii sa. E probabil că noulu ministru se va compune d'in omeni de ai birocratilor, cari n'au prindatnăru la aduce cu sine v'rnu program bine desfasuratu, ci sunt mai plecati a primi care li se imbie.

Unu eveniment imbecutoriu e că Maj. Sa Imperatul si-a declarat prb 'alta' vintia a reduce an'la, dapa cum si-actase dorinta caa deputatilor cu cantsina desbaterei bugetului ministeriului de resbela.

In siindint' d'in 7 l. e. in casa domnului senatului imperial se fece vorba despre dorintiele ce s' se adauga legii finantiarie. Contele Leone Thun propuse a se face urmato'ra declarare: Casa domnului e convinsa, cumca neaparat trebuescu denegate atari erogatiuni de statu, a caroru acoperire nu e preveduta la preceptiuni; deci declara ca in

Regina Angliei incuise parlamentului la 61. e Ea muliam pentru activitatea ce o dezvoltara reprezentatii natuiei, si incuinita totodata desfiintarea acestui parlament, pentru sesiunea venitoare se voru face alogerii noue. Relatiunile cãtra puterile straine, decz eventuale de tron, sunt multianiotrice, neci o cestiune pendinte nu ameninãa pacea Europei. Regia se bucura cã sã fãnit rebuculu american, sperãza reintodirei Americi. Tratatulu comercial cu Germania va coresponde intereso imprumutãte. In fine incuia bilele (proiectele de leci) votate.

Dupa ce in Nr. 47 amintiram pe scurt despre lipsede materialii observate in invetiamentalu popularu la scdele romane gr. orientali, precum si despre dispuetiunile d'in partea consiliului de locutiencia facute spre delaturarea lor: avemu s incunoscitiamu si cteva date d'in punctu de vedere pedagogico-didacticu in privinta scoleloru nostre nationali.

Unu cauza principala a inveiamentului acestui slabu a poporului nostru jale intr'acea, ca cea mai mare parte a invetiatorilor jre, orientali romani sunt jre puteni calificati dupa cerinta. Dreptu, ca starea cea slaba a dotatiunilor nostre scolari a contribuitu multu la 'causa' acesta impeditoaria; dar' erbedu ca nimeru nu-i va veni in minte a nega, ca cea mai mare parte a indivizilor aplicati de invetiatoru nu si-a cacsigatu cunosciintele teoretice si practice truhnicuie.

Investiatorilor d'în Banatu li s'a datu oca-
siune spre calificarea lor prin acce'a, că la an.
1858 în luna lui augustu în Temisiora,
era în luna lui septembrie același an în
Logosiu s'a ținutu eu toti investitorii si

candidații români cărșuri practice, și la aceste s-au făcut cunoscuți totdodată și cu metoda cel nou al inventivității populare. Aceste cărșuri practice repetindu-se și în anul 1859, inventatorii ascultători s-au spusus un esamne ținutu prin comisiunea de 5 membri spre aceste scopu delegata, și după rezultatu s-au procedutu cu atestate de inventatori. Procedutu acesta se vede a fi avutu rezultatușu doritu, că-ci în Banatu inventivulu popularu de și nu infloresce, inca totu-și în asamane cu celelate părți ale țierei se afla cel mai bunu și mai roditoru.

Efectuarea măsurilor acestora înseamnă, mai ales, să potău midlool, cumea plătile în-
vetatorilor d'in Banatu în anii 1852 1853
si 1854, imbanetatindu-se, s'au redicatu la o me-
sura de trei de patru, ba si mai de multoieri
mai mare. S'a potutu darcu cu dreptulu de la
densii pretinde, ca spre cualificarea loro
propria să si anoseanu.

[illegible]

Din ordinaţiunea Consiliului reg. de Locuinenţă emanată sub Nr. 14,982 estragemu numele cercurilor protopesci, a carora invetiatiori sunt obligati a face examinarele ausumite:

a) Toti invetiatiorii romani gr. or. si romano

b) Toti invetiatorii romani si romano-serbi d'in protopopiatele diocesei gr. or. de Aradu, d'in protoarhidiecea de Zarnandului, si d'in partile unguresti a loc. arhidieceei gr. or. Trane, cari invetiatorii primesc

c) Toti acei investitori gr. or. romani si româno-
verbi d'in decedea de Emitora si Versieta aplicati
dupa 1. jan. 1848, si cari d'atunci s'au n'au facutu
essamentu investitori nesi de cum, s'au nu cu re-

d) Toti invetiatorii gr. or. romani d'in Ungarla, cari n'au fiau cursula preparandiale.

e) Toți cei admoniați pentru lipsa capacității, pentru lene, nemoralitate, sfin bătăi.

f) Cei cari in 1859 nu s'au infatisat nici la Temisiora nici la Logosiu, si n'au facut examine d'in obiectele propuse in metoda practica: in fine

g) Cei calificați pentru postul de inventariator, dar care n-au devenit încă în aplicație, sunt îndrumați ca pe 7. aug. a. c. s. nou, să se infatșieze în localitatea ce li o va arăta direcțiunea, unde vor face esamene în prezența comisiilor guvernale.

© 1999 Blackwell Science Ltd, *Journal of Internal Medicine* 245: 395–402

D'in Marmatya iul. 1865.

Pentru incungiurarea mai multor pareri

stengace născute la mulți d'in tôte faptele, d'in
tôți pașii făcuți in Marmatia, unde romani si
rusi in trebile loru private, seu baserocesci ad
instar corollariorum totu ce-va spaimentatoriu
afându, me sentiü chiamatu a descrie intem-
plamintele d'in Calinesci acaror'a amintîre face
si Concordia in numerulu 38.

În Marmatha a domnită cea mai frumoasă armonia între naționalități d'în timpurile cele antice nemica avându ce-va a împărti între sena afara de frecarile cari candu si candu s'au ivitu cu viciu a constituțional, si cari respindu-se éra au reintornatu serinulu. Inse de la anul 1856

candă baseresece s'au despartit românii de rasi dobândindu-și Episcopou nationalu s'au început intru densu anului una nămeredre, care pe lăcutu se desvolă în nămeredre și una care potu avu urmări și mai seriose. — Măru lu Eria fu parohia Sighetul dițesei romane a Grințu nămeredre, și rețenuta pentru dițesea Muncaciului rusească pe langa tde că romăni intr'acesta parohia d' rețesutu improprietarii, averi, înțelegintei ardăreici casei parohiale și a baseresei gr. cat, după seiniță și comuna publică mai vortușu au fostu înțelegintei de rasi și d' dreptulu acestă a patimă năfrugiu numai prin morția tineră de juridicțiunea sa a repașatulu Episcopu muncaciun. Fundulu d' Sighet prin liberalitatei Maiești Sale Imperatereș spre redărea institutulu prepașandulu romanu daruțu, la care inșe și rusii și-a-rogă dreptu, nemicu dar s'au fostu mai dorita, mai cu scopu de cătu a ceră medică prin cura năfrugiu și una și cu de medică, concordiă și nu s'au s'au de cura încaldimintu și lumina singuru se potu eșfu și fructifică virtutle cele religioșe și patriotice, acestă medică s'au afătu prin a adunare tineră în Calinești în curtea bravulu ierbaru Sp. D. Ioane Jurca, care s'au și tineru în s'ia tineră, în finia d' futu despre partea romăniului d' provoacare înțelegintei Sale D. Ioană Manu supremu comite alu Marmatiel Revendimintulu D. Mihail Pavelu Vice romanu alu Marmatiel, Preriveriș Domni Protopopi Filippu Oprisiu alu Cosului, Vasiliu Caracioli alu Izei, Laurentiu Mihail alu Endului, subscrisulu alu Visculu, Săpteti Domni Ioane, Paulu și Vasiliu Jurca proprietari de pamentu, Petru Mihail advocatu și proprietari de pamentu, — despre partea rusilor, proclamașii pamentu de Domnia Sa Alexandru Sergheiu Protopopulu Sighetulu R. D. Mihail Dudkovicu Protopopulu Tecuculu, M. O. D. Dionisiu Gorz preotu d'ln Kokenyi, Săpteti Domni Emanuelu Hrabaru, Eugeniu Popovicu Asesoru la Tribunalulu de Comitatulu alu Marmatiel, Stefanu Săpteti advocatu, și proprietari de pamentu. — Intru acestă adunare frati rusi baren că densu sunt în posesăciune parohiei gr. cat. a Sighetulu, după impurinate consultati, și deslăciuri totu și convergindu-se și recunoscandu dreptulu și necesitate s'au convinsu că s'au s'au sustenra Maiești Sale unu recursu pentru redărea și dotarea unei parohie în Sighetu de dițesea Gerli tineriotei afara de cea rusească, care recursu s'au subscrisu nu numai prin fieriori de fată, ci prin intrare în țelegintă romăni și ruseșca d'ln Marmatiel, care și s'au eșfu și sustenra la loculu destinuțulu su. În privință fundulu prepașandulu despre partea rusilor s'au recunoscutu dreptulu romăniului, — în privință unei fundatiuni d' Kozsgehyana pentru adunatore studintilor gr. catolic nobili de natuina romăni și ruseșca, s'au adoptatu principiuu împartire intru rusi, și romăni în proporțiune nămeredre suferidori.

— Acesta nu au fostu s'au eșfu obștu consultari și convoini d'ln Calinești, — nu dicu, că dora nu a fostu d'ln abundanță cordis și ce-va expresiuni entusiastice și nationali, ba inea și manifestatiuni cu înțredrea deceptei unulu altui; — că neci de cătu, și neci candă nu va coloră unulu spre stricătine alui-a, și va năsi impurmată a și cu ajutoru intru chupțarea drepturilor compitine, inșe acestu unulu cel mai fiercei urmări a le infratire, și pazei de multu dore.

— Acesta adunându-lă publică emociuni nu potu a nu reflectă în privință aceluor carii d'ln acestă întreprindere nătrescu acelu rețențiosu prepușu că infratire romăniului cu a rusiloru marmatiel ar fi d'făra în contră năgriloru marmatiel. — pentru că romăni marmatiel cu magiari au petrecutu totu deună în buna armonia și frățietate înaltă cum voinu a tral și de anu în anu.

— Vasiliu Mihailca.

— Vasiliu Mihailca.

— Vasiliu Mihailca.

— Vasiliu Mihailca.

— Vasiliu Mihailca.

— Vasiliu Mihailca.

— Vasiliu Mihailca.

— Vasiliu Mihailca.

— Vasiliu Mihailca.

— Vasiliu Mihailca.

— Vasiliu Mihailca.

— Vasiliu Mihailca.

— Vasiliu Mihailca.

— Vasiliu Mihailca.

— Vasiliu Mihailca.

Testamentul Duci An' Alessandroviciu d'ln Logosiu.

(Continuare și capetu d'ln. premergatoriu.)

9. Pentru panceria în fața a fundatoriului prin mine în punctulu 3, 4, 5, 6, 7 și 8 ordonate ai întemeiat, și pentru manducarea lora asiedu acum pentru totdeună o Epitropia constataria d'ln șapte membri romani de religiuina ortodoxă rescrinuta în proporțiunea de 2 membri d'ln cleru, cari s'au f'at totdeună Dunlu Protopreșbiteru alu Logosiuu, și celu mai boteșcu. Domnu Pascu d'ln Logosiu, civilu d'ln șira literatu, de cari pentu acum denumescu pe Donnala Filippa Pascu, Alexandru Atanasievici, Ioane Fauru, Constantin Radulescu și Aureliu Manu, rogandu pe toti acesti șapte Dai, ca asiedu a mea adreșare cătu ei, s'au nu mi se refușeze, și a facerile epitropiei s'au pe porte în interesulu amatei noastre natiuni, și a poporatiunei romane Logosieca f'ira rememurante; dreptăciune ordnăse:

10. Ca de locu după moartea mea, și după publicarea testamentulu acostu, a acesti testamentu membri ai Epitropiei s'au se adune la oala, și alegându d'ln d'ntre alse preside și actuaru, și-atu f'ala mai nainte ordinea casei, după carea voru se proceda în totte afacerile oii prin acestu testamentu inceditate.

11. Activitatei Epitropiei s'au se astinda: la alegerea investitoreș, la darea în arenda a obșetelor celorlu în punctulu 5 alu acesti testamentu spre exercitare, și la a supravieșușii și d'ntre în stare buna o clădiriu acesti institutu de creșterea c'etatei; — la amănarea vedveloru, care au s'au c'apete ajutorulu de sub punctulu 6 alu acesti testamentu; — la amănarea studintilor serali, cari, după punctulu 7 alu acesti testamentu s'au participe în ajutoru; — și la dispozițiunile de lipsa, la împartesirea seraliore d'ln ajutorulu celu prin mine fundatu în punctulu 8 alu acesti testamentu.

12. Ce se atinge de persoa investitoreș, ordnăse, ca acestă s'au f'ia născutu romăni, și în religiuina ortodoxă rescrinuta crescută și la unu institutu legalu examinat, avendu calitatile unui investitoreș, care se recora pentru creșterea fetoloru în tineră economie de casa, în art'a feleridore lucruri de mana femeșce, în folosirea cartilora scientifice romane și musica pe piano-forte; pe langa acestă emociuniță mai moloru lăbi aștine, intru care negreșit s'au f'ia cea germană s'au f'rașca.

13. În casulu, d'ln de locu după moartea mea nu s'au alia persoana aptu de investitoreș, atunci Epitropia s'au se ingrijesea de creșterea unei s'atfelu de persoane în tempala celu mai scurtu, prin mijloacele acesti fundatiuni.

14. Totte afacerile cele ordnăse eu, ca s'au se porte Epitropia s'au prin mine în punctulu 9 alu acesti testamentu în seiniță, rogandu pe unu d'ntre d'ntre pe călea consultari prin maioritate absolută a voturioreș și cele eșfepaze; și aici candă numai presidiulu separată s'au numai membri f'ra presidiu; — și provocandu me la concientiatiune Onorabiliu membri ai Epitropiei, i rog, ca în totu anulu, celu mai tardu pana la erbatore Intempieru Domnulu (în 24 Iuliu) s'au de scoteță despre activitate ai în punctulu 11 alu acesti testamentu apuritu descrieți, înmăntate adunare generale a baseresei nostre ortodoxă rescrinute d'ln Logosiu; d' pre adunarea baseresece, o rugu, ca acestă scotețla se o revada și reviridene în protocolulu adunare baseresece, și o introducă.

15. Totu odată rugu pe venerabilulu cleru alu baseresei nostre ortodoxă rescrinute d'ln Logosiu, ca în aceea Dumineca s'au serbore, candă raționalulu Epitropia insista adunare generale se va subterse și se tina pentu mine pentu episcopulu meu lăbata Constantina Alessandroviciu unu paratușu, pentu a carui celebrare speșe pentru lumii ai elopete lasu la S. baserica ortodoxă d'ln Logosiu o fundatiune de 100 fl. v. a. scriu un' s'ata fl. v. a.

16. D'lna ori-care d'ln cei cinci onorati membri civilu ai Epitropiei va abdicu, va mori s'au si-va stramăta locușia d'ln Logosiu, atunci rugu pe onorată adunare generală a baseresei ortodoxă rescrinute d'ln Logosiu, spre acestu corp d'ln baserice a d'ln șeptemini mai nainte după asiedimintele S. bisricei nostre cenchiamende, ca dem'a prin maioritate cea absolută de votari s'au întredgăa nămeredu membriloru — de d'lna întredgându-se că în casulu de îndepartare a Daiu protopreșbiteru s'au a celu mai boteșcu Domnu parohu de la acestă Epitropia, loculu f'ecămăru l'irin urmăritulu în în puseciune s'au respective ordnă statulu s'au se implice.

17. Elindă creșterea buna a emociuniș f'ira adăpăre și cu principile religioșitatu nu este c'apabilă, și-a d'ara rugu pe preștine ortodoxă d'ln Logosiu, ca s'au binevoiedu a estinde portarea cea de grige și preste Institutulu de creșterea fetoloru prin mine în punctulu 3 alu acesti testamentu asieditu, prin cercetari septemanele și propuneri religioșe; rogandu mai de parte pe onorată Epitropia, ca dem'a

pre acelu Domnu preotu, celu ce în acestă privință se va osten, încatu va fi în poștină, amersatu osteteloru lui în venita fundatiuni, și-lu remunerace.

18. D'ln banu mei gaș lașu eu pe langa aceea 1000 fl. v. a. scriu un' s'ata fl. v. a. carea sa f'ortu v'ira repașatulu meu lăbata Constantina Alessandroviciu a d'lna pentu facerea unui S. mormentu în S. baserica ortodoxă orientală d'ln Logosiu, inea mai 400 fl. v. a. și alia la șima spre acestă scopu 1400 fl. v. a., care monumentu pana în d'lna de asta-d'ln ai f'acuta pana la icone și pana la inscrieriu nămeredu meu și alu barbatulu meu Constantin Alessandroviciu prin negoiatoriore d'ln Logosiu șimlu lui M. Hracu Deutici (Mencșali) și alia a contu acesti mormentu, este asiedimintu de 800 fl. v. a. și alia rememurandă s'au mai capete ei de la mine atunci candă mormentu va fi cu totala gaș ai inscrieriu icone de 800 fl. v. a., ce d'oca eu nu voin fi în viață, Epitropia cu privire la obligatiunea ce o amu eu de la acestă negoiatoriș, se implice.

(Aici urmășca panetele, ce tractă testarea la mormentu pana la punctulu 31.)

31. De c'etatori ai acesti testamentu denumescu Epitropia cea în punctulu 9 alu acesti testamentu de mine nănteu, rogandu-o, ca totte afacerile, care în punctele acesti testamentu s'au memorate a ce eșfepu, s'au se implice în modulu celu mai c'orespondentulu voinței mele acesti d'lna unu strapunescu spre acestă d'lna parti-mi deplina potere.

(Aici d'lna urmășca puncte nesentiale pana la punctulu 84.)

84. D'lna Comuna basericece ortodoxă orientală d'ln Logosiu, ca reveldatore agendore Epitropiei de mine întemeiată, cu privire la Institutulu de creșterea fetoloru, nu se va alia îndestaltă, o rugu, ca acestă causa s'au o adoca mai șimlu la Episcopiu s'au eventualu alu ai Archiepiscopiu s'au respectiva.

(Aici mai urmășca în c'etăva puncte necesantiale, și apoi intrare la loga.)

Dee Domneciu, ca asiedu f'apta maritā se alia mai multu imitatori!

Ioșia Tempoa, m. p.
Parocu gr. or. în Logosiu.

T. R.*

Siomulu romănescu.

Ca bucarin negreșca vedemă astăzi implinuta unu d'ntre cel mai f'ierbint doritulu clerulu nostru gr. o. Seta ce a surfirit de vana deceniu și jumătate, care în d'lna d'ln arma ar mai năsefieri, asta-d'ln e stempată, căci după îndelungă ascuptare s'au afătu totu-ai în urma unu Lazaru care se mai voinde se v'odă astă surfiritu a intinșu mană în apa ce se ne recorecra aninimă ardind de doru — înțelegă inșepora fier basericece a carei lipsa ajunge pana la c'etare.

Acestă lipsa a scoperit în d'lna acestă Dunlu Gregoriu Silasi care ne surprine ca nămeredu prima ala folie ce voinse se vedea de lamina sub titlulu „Siomulu romănescu.” Nu potemu ne rețenema a exprime multimișia nostra d'lna redactoru alu Siomulu, și s'au manifestu publicu bucură ce ni-a c'asinat prin acestă întreprindere nobilă, ce examă îndreptătiți a o c'asapă de așura. Gratiul d'ln alinua Daiu Redactoru alu teșurulu „Siom” căci ne-a deschis tinerulu unde avendu se ne arădima f'acie la f'acie ca s'au ne c'asemem deplinu, și numai după aceea s'au ne judecăm ca nu asupă se adăcemu judecātu superficialu unulu cursu alu. Cătu se se vorbescu mai apuritu și-a deslășu unde s'au ne desvelim ideole, parerile și convergierile nostre, cari asta și în multe c'asim s'au forte diverginti, și aceea d'ln causa că aici s'au unu esutimu în c'etate, și noi insime, aici s'au unu scion parerile năme alui-a, aici s'au unu c'asim deplinu ce voinu a ajunge, ce potemu ajunge ai pre ce înle în impreguriere de f'acie. Dar acestă va fi m'idiolitu prin care ne vomu mantul de prejudețai și parerile lase, vomu alia adreșeru s'au cu unu c'asim dor „Siomulu” va desface nodulu gordianu. Despre acestă ne dă garanția șimlu ai artolulă prima despre „Siomulu” care se vede că eștu așu și alia mai multu de c'asapă de așura. Siomulu d'lna șimlu s'au scimșu c'asemem unulu cari nu-lu c'asemem de locu s'au se tinerem cu totala contrarie decemșu s'au. Dore-am șu spre lamurire deplina ca Siomulu s'au se împarteseșca parerile mariteloru ordinarie în privință studintilor d'ln c'asim în c'asim ca se le alaturam unu langa alu, se vedemă cu ochii prețu, ca se ne facemă ideole chiare în privință acostu.

„Siomulu” va fi pentru noi — speru — unu levoritu d'ln care se potemu astetă c'asemem de lipsa în unelu c'asim d'ln v'ida practica accoru deslășare se accepta. Ca s'au adacu unu esemple: Eu nu scim s'au la noi așu năme c'asim, rezervate ori nu? S'au d'oca s'au s'au rezervate episcopulu, cari patriarculu? Celi pucina în morallu țipariti în Blaniu nu scim se f'ia. Acuma d'oca voru v'atari c'asim — și acelașu s'au dese — ce are se f'acă preo-

tula ca să-i rămână consecință liniștită? Cu ce un talenț în Știința românească vom adă oca pociu sper că vom adă delegarea tuturor cestiunilor dubie ce nu atinge ori în privința.

Cum se lasă puțin în considerare fufa înșuși. Ce se ține de spirituală și direcționa și ne spune chiar și alba programă a pașii în frunte numărul 1-ii, prin urmare nu avem de adăunse meritul, cu atât mai puțin am pute să dădă despre meritul inter alia și; deosebit materialul cel interesant al acesteia o comendă mai bine cu cum ar comendă ori cine. Dîn totuș cuprinsul ei potem călege aceste că ere de scopu se arată starea bescierii nostre cea îndepărtă, să-nu este fustă, adăvărata, a piodescilor ei s'au pusu organizării nostre în cele disciplinari și fundamintali care nu mai suferă amănare, în urma voiesc să ne arate tot lucrurile al tot pașii facuți pentru restaurarea disciplinei și îmbunătățirea materială a bescierii în tota golanțelor lor și acia s'au apune unei critice bune, adăvărata și fără pățina și dîn așa cum vedem locuța unde s'au ivita la termen de cea mai acomodată pentru ea.

Vestemntul la care o îmbracă în frumos, amarema destulă e' prețului amănăcută după starea clerului nostru celui seacă și apăsata.

Remane îndereptat ca clerul să se arate demn de un sacrificiu ca acesta făcut pentru el, căci trebuie să murturisească că mai multă nu potea face înșuși în asta privință. De altmădrea că s'ar pot îndoi deosebit brevața nostru cleru care nu îmbracă stăru cu caldura ei ca întreprindere națională, că acum s'ar arată rece față cu acesta întreprindere făcută numai în favoarea lui?

În urma am dori cu totu că din Rodacitoru ca bunii nostri arhiepiscopi să întinda mână de ajutoriu depunându culeșiora prescria ca să sefeli se potă respiră în libertate deplină „Știința românească“.

Un fiu al cler. g.
dîn diocesa Gherlii.

Aprirea noastră propuneri de Banca.

Epoacă actuală e'ă merita a invetă și pe Romani că cestiunile economice cuprind în sine cele mai mari cestiuni politice, și că toate relele de care s'au fustă și este banuă aștea României, provin dîn cauză că Români nu pusu politică în economia și economiă în politică.

Se agită acum cestiuni economice care voru și de o indinția otaritoare asupra viitorului nostru, asupra a înșii estințialii nostre naționale. Nostem amănăciții a perde pe teremula politică. Cu alte cuvinte, s'au pusu amănăciții de desamănare, de acierie pe teremula economică, după ce ne creșeam scapați de cucerirea militară.

Acasta pericola o am atât mai de temut, cu câtă cestiunile economice sunt cu totuă neacunoscută la noi și omeni nostri, domni pînă la prejudecile de dorință de a se infinția cât mai curență ceea ce nămesu ei cu atâtă înlesnire, de exemplu o banca, un asidescământ de credință, în care ei s'au depănuat a vedă răpărea țierei, se pote fiște lene alăci de a crede că totuă ce-si pune eticheta de banca este aceea ce dorosc ei: o instituție folostore țierei, fara să dă seama că în doruș acestor aparinți este o organizație de totu ce se pote imagina mai perdut și mai fustă pentru astă nenorocita țiere.

Modulu ce care năvalescu asupra nostre cestiune straine, ce s'au organizat pentru explorație astă țiere, nu face fara volu a ne intrăbă dacă nu cam-va suntem pe calea de a dervă nioce nouă Indii de explorație.

Definirea este numai că companiile dîn Iedii nu au dreptulu de a emite bani de hărtie de curenț fortu, nu au avantajulu de a lucră cu bugetulu statului, și si-murturisecu bugetulu de companii de explorație, fara a se preșintă ca bino-factorele aceluora statu.

Iuca s'au încetăto culeșiora produsă de preiștala de concesione a 363 chilometri de șoseu cu 12 poduri de fier dîn partea unei companii care propune a se lega țiere la plată a câte 6,139,000 lei anu, în cursa de 16 ani, d'ea în totuă înșapăntoșarea suma de 95,000,000 lei pentru lucrari care se pote realiza numai cu anușitate de pe cei anușii cincii ani, si acum apară că unu trimetu între noi propunere, unul să se înșă bano de exomptu dîn partea companiei Isac Peric, James Alexander d'.

Atărgem totu atențiunea publicului, a Guvernului și a Adunărilor în dezbateră carora se adă acum astă grea cestiune asupra acestor propuneri. Numiță companiile ofere infințierea unei bano de exomptu constituită, după cam prețide, d'într'unu de 40 milioane franci, dîn care urmează însoa o capoe de o data numai cu 8 milioane, d'ea ratulu alia completă pașii în trei ani; avușă dreptulu de a emite hărtie pentru o suma de două ori câtă o capi-

tulu metaliu, care hărtia trebindă a fi primită de guvernu și de casele publice, va avă prin urmare cură fortu, ceea ce dă bazo avantașulu ca tot buni viștieri treșcând la deșă, ea va potă lucră cu bugetulu statului, fara a mai avă nevoie de alte resurse, avușă privilegiulu exclusiv pentru 30 ani, în care timpu nu se va mai potă autoriza infințierea nici a unui altă asidescământ de credință și si peste totă aceste avușă dreptulu de a face comerțu, pe seama unui alia treile, după cam prețide, d'ea pe seama să se zu.

Să analizuăm elementele de prosperitate ce conține, pentru România, astă cu dreptu amita concurență.

Mai întâiu în principiu o banca de exomptu — chiară finidă în condițiile ei normale, d'ea nu însoa în care se propune la noi — va o folostore de câtă numai unui curec fiște restrinș de interes, adăca comerțului și la o seama de industrii. Numai astă felu de interes se pote arangă cu imprumuturi pe termen celă multu de trei lăne, înlesniri ce pote face o banca de exomptu.

În România instituțiune va fi segregate de utilitate în statulu casele comerciale și industriale, unde interesele sunt depășe ast-felu de a-si găd satisfăcerea lor în imprumuturi pe trei lăne, în țiera noastră, în impregiurările nostre, și în condițiile dezastrușe în care se propune, nu numai nu va fi de nici un folos, dar dîn contra va fi cea mai mare lovitură ce se va fi dată v'ră data națunei Romane.

În România comerțulu naționalu este mai multu de acia mărginut. Industrii de acie ce s'ar potă folost de micile înlesniri ale unei bano de exomptu, nu există de loc. Sengur'a industriei ce avemu noi și care constă unuiculu însovu de producere și de avușă națională, este industria agricolă. Industri'a agricolă, înso, prin natura'sa, nu pote prefăce în numeroare produsele ale de câtă celă mai puțin în cursu de un anu, care depășe epocă'seamanătoare de acia a creștă; fara a mai costă caurile necăvabile implemate fiște acie, cum proprietății și acia s'ar arde și câte două ani ca grădă și porumbulu nevendutu.

De acie rezultă învederatu că industria agricolă, care este sutiștula țierei nostre, care constăte estințialia nostra economică, nu va avă nici cea mai mică binefacere de institușia acestui prețivă asidescământ de infinție.

Proprietătoșii nostre fociare se adă intră seacă de detorie. Mil de moșii sunt acie în venditu seacă pe calea de a fi soa. — Toti proprietătoșii români, ruinați de infinție imprumuturi și nenorociți, asuștă de astăia ani ce respirătoșe suspinșă infinția țierei unei bani în care ei s'au curențuza totă speranțele de mănținere. — Proprietătoșii fociare i trebiu se o banca care imprumută pe trei lăne. Ea s'ar ruinașă pomenit d'olăndu în capete la unu ani și două, dar înca la țiera. Ea are nevoie de o banca fociare, care să-i face înlesniri, conform cu condițiile ei impregiurările se, adăca imprumuturi pe cari se la potă achită pe nesimțite prin amorsamente.

Banca de exomptu ce se propune, nu numai nu va face nici un ajutoru proprietătoșilor, dar le redă cea de pe unu speranță, stipulându ca în cursu de 30 de ani se va se mai potă autoriza infințierea a nici unui altă asidescământ de credință.

Primirea acestor propuneri dar este senșit'ă de morțe a tuturor proprietătoșilor Români.

Na în 30 de ani, dar' numai în trei ani dăca nu li se va intinde o scandara de scapare, voru fi totuă desepăduți. Amu dîn că mai tote moșele sunt acie în venditu seacă pe calea de a fi soa.

Din cauză a criselor, a greșeliilor și a greșelilor înșuși, prin care au trecut, Români aușușă, fara de rare excepțiuni, cu totu nău și a apăsă țiere de a ține cea mai mică concurență cu strainii la cumpărarea moșilor. Cine dar' le va cumpăra? De securu nu Români; ei diversele companii straine de explorație ce năvalescu asupra țierei. — Cu astă chipu, în câtă-va ani tote moșele nostre, camiele nostre voru trece în manile strainilor, grătie archiduculu generosității romane, carei si se cantă merou cămășii și corbii.

Șea în ce modu, prin cucerirea economică, se pote pierde pământulu strămoșesc, pe care nu l'au pierduți în timpuri grele, prin cuceriri militari.

Unu pte fi vorbă de interesele unui individ seacă a unei clase în parte. Căușă proprietătoșii romane este ocașă națională. Proprietătoșii constăte înșuși naționalități. Înștrăinarea pământulu este omorarea națunei Romane, oici o naționalitate fara proprietate nu pote fi.

A redă proprietătoșilor Români milidolu de a pătă moșile lăne, de a pătă proprietătoșii romane, avușă un timpu cudu vedem cu siguranță că vendiend-se nu voru mai trece ca pașă cum în familie, în manile Romane, ei în manile strainilor va fi celă mai neierțatu peatu politicu ce voru fi comușii romani căușă vicietii lor înșuși.

Crădemu că Români recunoșă au voru recunoșă în curență căușă de mare peatu politicu s'au facușu, chiară prin admierarea strainilor la dreptulu de a cumpăra moșii, în starea de nepotănia economică și politică în care ne găsim, în starea de seacă a tuturor milidolilor nostre care nu ne permite a face cea mai mică concurență strainilor, — si sperănu că se va reveni în curență asupra acestor cu totu seopurtune și în politică legi.

Noa nu ne potă servi de exemplu Franța, Anglia etc; si care țiera trebiu a se conformă impregiurările alea particulare. Cădu acia țierei ar deschia strainilor dreptulu de a cumpăra moșii, estințialia lor e'ă înlesniră de totă garanțiele, ele nu se așu în stărua nostra de ruine, în nimerica nostra economică, nu se mai temau de concurență straini; prietărele lor nu erau seacă de detorii și se așu în țiera; economia națională, industria, comerțulu, capitalulu se așu în manile naționalilor, d'ea nu a strainilor, creșcerea ei educaționale, lora economică e'ă de multu făcută spre a potă întolege interesele; la fi-ce care colia de alții avușă căușă unu asidescământ de înlesniri în ajutoșia lor nu avușă vimețatată unui vimețu otaritoru că se organiză o sistemă de colonizare a țierei și de cucerșă pământulu. Na avușă statulu în statu, anomaliă juridiciei consulare, și, în fine, nu erau capă de a cere economia, la desamănare.

Idea unei bano de exomptu presupune o societate, pe care — spre a adăca unu exemplu practic — o comparăm cu o persoană care avușă căușă și avușă să deșă întemțată pe baze solide, avușă totu ce li trebiu, are înă dîn cudu în condițiile noastre, în șă de credință seacă pentru înlesniri sfăoșcioșe, în micu imprumuturi d'într'o d'ea în al'tă. Dar' unu persoană a careia poziție va fi în ruina de ce folosu i-ar fi unu imprumut pe trei lăne? Si chiară de i-ar fi d'ea unu folosu, cum va potă o d'olănd credințulu a țierei iscalituri solvabile, spre a potă deschide uia'a bano?

Trăine dar' mai întâiu să ne regulăm averile, să avușă cu ce se face creditu, spre a potă prețide de asenene banca.

Acasta situație a țierei nostre a întoleș-o fiște bine Domnii conștanțian, si pentru acia vediedu d'în zăință că bano'a Dora nu s'au potă găd prosperitate în estințialia s'au numai ca banca, căușă s'au foudă acia prosperitate, nu pe binole si înlesniri țierei — finidă că cunoscă că n-ai va adușe nici unu bine — și se explorațiună ca stabilimentu comercialu privilegiat.

D'în momentu înșe ce banu'a va face comerțu, cine nu vede că banu'a va fi sacrificată casei comerciale, si va avă unu asidescământ de înlesniri mai multă, pentru deșă de câtă pentru alții, mai adăgăndu că va avă interese cu totu opăse comerciantilor în ajutoșia carora e'ă merita a veni.

O asenene concenșioșia comercială, posesișdulu privilegiulu de a lucră cu banu, ar dervă unu coșiderant moștru, care va omori totă concurență, va ruina în câtă va timpu si pătini comerciantii romani ce avușă, monopolișdulu intr'insușu tote afacerele comerciale mai importante, tote tranșacțiunile cu statulu, d'itanda apăsă ei senguru — în lipsa de ei ce concurență — prețiale și condițiile ce va voi, despușdnu prin infinția s'au de credințulu nostre, de tote vicietii nostra economică.

D'în cel opăse rezultă învederatu că propoșă banca nu va fi nici chiară pentru viațulu sumeră de comenșii Români, unu asidescământ de înlesniri, de vreme ce va avă interese cu totu opăse intereselelor comerciantilor. Si chiară dăca comerciantii ar avă vre unu avantaș, ar fi d'oe cu potință a se sacrifică înlesniri integre țierei în profitulu unui micu numeru de comerciantii interești, și ei le conservare proprietătoșii Români și la industria industrială agricolă, ca înșora ală avușă națională?

Dăca astă stabilimentu va prosperă, prețiatose ca se va foudă pe cea mai dezastrușă exploatație a țierei și pe ruina' comerciantilor nostri. De va cadă — si ca ori ce case comerciale va fi si adăca opăse eventualități comerciale — falimentulu se va duce în rapășie finanțiale țierei, si putinele averi naționale ce nu mai remau.

Așă dar, propoșătoșii Dora Isac Peric, James Alexander e'ă ocașă institușia care nu se pote infinția de câtă sacrificiend-se d'în capitalu loculu proprietătoșii Romani și industria agricolă, — si d'icendă aceste, d'icendă totu; — si care odată infințiată, va fi si în prosperitate și în cadere a de o potiva funesta țierei.

Unu asenene asidescământu nu mai este corespundătoșu o scopulu unu statu Român.

Sub acestu rapoș nu potem nău preșintă nici putina' distorșia proiectulu ce, pe la anulă 194 — nu ne adă-

camu bine amant — facuse guvernulu Rusa pentru explorație minieru nostre, proiectu regimulu d'în fociere de adănușă ală d'în lăsi cătu și d'în București.

Români i trebiu, ca condiție de viață, ca

